

MODEL GEHEIMHOUDINGSOVEREENKOMST

Partij 1 [Bestuursorgaan]

En

Partij 2 [Onderzoeker]

Overwegen het volgende:

Bestuursorganen zijn op grond van de Wet open overheid verplicht documenten openbaar te maken, tenzij een wettelijke uitzonderingsgrond van toepassing is;

Voor historisch, statistisch, wetenschappelijk of journalistiek onderzoek bestaat de mogelijkheid om een onderzoeker onder geheimhouding inzage te geven in documenten die niet of nog niet voor iedereen openbaar zijn (artikel 5.7 Woo).

Partijen erkennen dat de onderzoeker bij die inzage kennis neemt van informatie die nog niet openbaar is, en deze informatie daarom bescherming verdient tegen ongeoorloofde verspreiding;

Partijen maken daarom afspraken over de voorwaarden waaronder inzage in documenten wordt verleend en de vertrouwelijkheid van de betreffende informatie wordt gewaarborgd.

Komen als volgt overeen:

Artikel 1 Doel van de vertrouwelijke voorinzage

[Onderzoeker] doet onderzoek naar [omschrijving onderwerp onderzoek] en wil hierover (mogelijk) publiceren. Het doel van het verlenen van inzage in documenten is gelegen in het opdoen van voldoende (achtergrond-) informatie en kennis om hierover (eventueel) te kunnen publiceren of verder onderzoek te kunnen verrichten.

EN/OF

Het doel van het verlenen van toegang is [eveneens] gelegen in een betere afbakening van een al ingediend of nog in te dienen informatieverzoek en daarmee een doelmatiger afhandeling van dit informatieverzoek dan het geval zou zijn geweest wanneer [Bestuursorgaan] over alle documenten die binnen de reikwijdte van het verzoek vallen, zou moeten beslissen.

Artikel 2 Verplichting tot geheimhouding

1. [Onderzoeker] mag de informatie waar hij/zij op grond van deze overeenkomst inzage in krijgt (hierna: de Vertrouwelijke informatie), pas verder verspreiden nadat op basis van de door [Onderzoeker] geselecteerde documenten een Woo-besluit is genomen, waarin de betreffende informatie met toepassing van de artikelen 5.1 en 5.2 van de Wet open overheid openbaar wordt gemaakt voor iedereen.
2. [Onderzoeker] [en mede ondertekenaars] mag [mogen] de Vertrouwelijke Informatie van [bestuursorgaan] niet delen met derden. Onder derden zijn in ieder geval begrepen collega's/werknemers/medewerkers (inclusief gevolmachtigden), hulppersonen/adviseurs, familieleden en de (werknemers van) gelieerde organisaties. Het is [Onderzoeker] wel toegestaan om de betreffende informatie te bespreken met een (juridisch) adviseur (waaronder een gevolmachtigde) als dit nodig is voor een juridische procedure die betrekking heeft op de desbetreffende inzage onder geheimhouding. Ook is het [Onderzoeker] toegestaan om de betreffende informatie te bespreken met mede-onderzoekers en/of (eind-)redacteuren in het kader van het onderzoek.

Artikel 3 Uitzonderingen op de geheimhouding

[Onderzoeker] is niet verplicht tot geheimhouding van de Vertrouwelijke informatie indien en voor zover de informatie:

- publiekelijk bekend is, tenzij dit het rechtstreekse gevolg is van een schending van de in deze verklaring overeengekomen verplichtingen van [Onderzoeker];
- door de [Onderzoeker] te goeder trouw en zonder plicht tot geheimhouding via een derde is verkregen;
- openbaar is gemaakt door [Bestuursorgaan], waardoor het voorlopige vertrouwelijke karakter van de Vertrouwelijke informatie verloren is gegaan;
- op grond van enige wettelijke bepaling of door een rechterlijke uitspraak dient te worden bekendgemaakt.

Artikel 4 Voorwaarden

[Onderzoeker] verzamelt zelf uit de Vertrouwelijke Informatie de voor het onderzoek benodigde informatie. Het is [Onderzoeker] alleen toegestaan om van de Vertrouwelijke Informatie die hij/zij inzien samenvattende of citerende aantekeningen te maken. Het maken van foto's, prints en/of kopieën is niet toegestaan.

OF

[Onderzoeker] verzamelt zelf uit de Vertrouwelijke Informatie de voor het onderzoek benodigde informatie. Het is [Onderzoeker] niet toegestaan om de Vertrouwelijke Informatie die hij/zij inzien te verveelvoudigen, bijvoorbeeld door het maken van foto's, prints en/of kopieën of door samenvattende of citerende aantekening te maken.

Artikel 5 De wijze van het verlenen van toegang

1. [Onderzoeker] krijgt de gelegenheid om op afgesproken dagen tijdens kantooruren op het kantoor van [bestuursorgaan] langs te komen en in een aangewezen ruimte de Vertrouwelijke Informatie in te zien.

OF

1. [Onderzoeker] krijgt de gelegenheid om via een beveiligde digitale omgeving op afstand de Vertrouwelijke Informatie in te zien. De Vertrouwelijke Informatie die [Onderzoeker] mag inzien, mag niet worden gefotografeerd en/of gekopieerd, bijvoorbeeld door het maken van schermafbeeldingen/screenshots. De camera van communicatieapparatuur, zoals mobiele telefoons, dient gedurende de inzage te zijn uitgeschakeld/afgeplakt.

Artikel 6 Duur vertrouwelijkheid informatie

[Onderzoeker] is verplicht tot geheimhouding van de Vertrouwelijke informatie tot het moment waarop [Bestuursorgaan] hierover een Woo-besluit heeft genomen, de informatie anderszins rechtens openbaar wordt of het [Bestuursorgaan] de geheimhouding uitdrukkelijk opheft. Daarna ziet de geheimhouding alleen nog op de informatie die niet openbaar is gemaakt.

Artikel 7 Overtreding van de voorwaarden

1. Ingeval van overtreding van de voorwaarden beëindigt [het Bestuursorgaan] de toegang tot de Vertrouwelijke Informatie met onmiddellijke ingang.
2. Overtreding van het verspreidingsverbod, als bedoeld onder artikel 2, is strafbaar op grond van artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht.
3. Artikel 8.1 van de Woo is van toepassing op overtreding van één of meer van de voorwaarden die in deze verklaring zijn gesteld, met inbegrip van het verspreidingsverbod.

[OPTIONEEL Artikel 8 Slotartikel]

Gebruik van Vertrouwelijke Informatie door [Onderzoeker] van onbewust onthouden informatie uit de Vertrouwelijke Informatie levert geen schending op van de in deze verklaring vastgelegde afspraken. Onder onbewust onthouden informatie wordt hier verstaan: informatie die [Onderzoeker] zich niet doelbewust probeert te herinneren.

Toelichting bij het model geheimhoudingsverklaring

Algemeen

Bij een geheimhoudingsverklaring zijn altijd twee partijen betrokken. Daarom is er voor gekozen om in het model geheimhoudingsverklaring zowel het bestuursorgaan als de onderzoeker te betrekken en het geen eenzijdige verklaring van alleen de onderzoeker te laten zijn. De betrokkenheid van beide partijen komt ook tot uiting in de inleidende overwegingen. Een en ander onderstreept de noodzaak van een goed contact tussen het bestuursorgaan en de onderzoeker om te komen tot goede afspraken over de inzage onder geheimhouding.

Voor een inzage onder geheimhouding komen onderzoekers in aanmerking komen die werken aan historisch, statistisch, wetenschappelijk of journalistiek onderzoek. De ontvangende partij is daarom in deze verklaring als 'onderzoeker' aangeduid

Artikel 1 Doel van het onderzoek

Een belangrijk onderdeel van elke geheimhoudingsverklaring is het doel; het doel bakent immers de omvang van de inzage onder geheimhouding af. Waarvoor wil de onderzoeker de inzage onder geheimhouding gebruiken en gaat het bestuursorgaan vertrouwelijke informatie delen?

Inzage onder geheimhouding is opgenomen in de Wet open overheid om onderzoekers die historisch, statistisch, wetenschappelijk of journalistiek onderzoek doen te helpen bij hun werk. Het belang van dit onderzoek vergt volgens de wetgever een zo onbelemmerd mogelijke toegang tot bronnen. Inzage onder geheimhouding kan verzoekers ook snel zicht te bieden op wat er is en tegelijkertijd bestuursorganen te ontlasten in hun Woo-praktijk. Voor het bestuursorgaan is dit een discretionaire bevoegdheid: hij beslist of er gebruik van kan worden gemaakt. De verzoeker kan dit voorstellen, ermee instemmen en/of hiervan afzien. De toepassing van 5.7 Woo vraagt om een afweging per situatie waarbij het uitgangspunt is dat een verzoek tot toegang door het bestuursorgaan welwillend wordt benaderd.

In dit artikel omschrijven partijen het doel waarvoor de inzage onder geheimhouding plaats vindt. Dat kan bijvoorbeeld het publiceren van een artikel zijn, maar ook de mogelijkheid om een informatieverzoek beter af te kunnen bakenen. Uiteraard is een combinatie (of andere volgorde) van beide tekstblokken ook mogelijk. Belangrijk is dat het hier omschreven doel goed aansluit bij de bedoeling(en) van de onderzoeker.

Misschien goed om hier te vermelden dat het bestuursorgaan een bepaalde vorm van inzicht in de stukken ook kan geven via de overlegverplichting van artikel 4.2a Woo, vanwege de omvang van het verzoek, of in het kader van de benodigde precisering op grond van artikel 4.1, lid 5 en 6, Woo. Dat kan bijvoorbeeld aan de hand van een inventarislijst of een (voor-) gesprek, waarbij de stukken nader kunnen worden geduid op mogelijke relevantie.

Artikel 2 Verplichting tot geheimhouding

Inzage onder geheimhouding betekent bij artikel 5.7 Woo dat een onderzoeker documenten mag inzien die (nog) niet voor iedereen openbaar zijn gemaakt.

Wanneer een bestuursorgaan aan een onderzoeker inzage onder geheimhouding geeft, betekent dit echter dat (vooral nog) alleen de onderzoeker kennis mag nemen van de inhoud van de documenten en deze slechts mag bekijken of (scannend) lezen. Indien de onderzoeker bepaalde informatie die hij/zij heeft ingezien wil publiceren, neemt het bestuursorgaan over die specifieke documenten alsnog een Woo-besluit.

De geheimhouding geldt in ieder geval voor alle documenten die zijn ingezien, tot het moment waarop een bestuursorgaan met een Woo-besluit heeft aangegeven welke (delen van) documenten openbaar zijn en welke niet. Daarna ziet de geheimhouding alleen nog op de informatie die niet door het bestuursorgaan openbaar is gemaakt.

Om misverstanden te voorkomen is het verstandig af te spreken of en wanneer vertrouwelijke informatie met derden mag worden gedeeld. Vaak betekent dit dat de onderzoeker de informatie niet mag delen met derden, zoals collega's, media of familie. Het is gebruikelijk om hiervoor een uitzondering te maken als het om (juridische) adviseurs gaat en het delen van de informatie nodig is ten behoeve van een juridische procedure die betrekking heeft op de inzage onder geheimhouding. In het tweede lid van dit artikel is een dergelijke afspraak en uitzondering opgenomen. Ook kan in het artikel worden opgenomen dat een onderzoeker de Vertrouwelijke Informatie wel mag bespreken met mede-onderzoekers of (eind-) redacteurs in het kader van het onderzoek.

Zie ook de toelichting bij artikel 3 en 6

Artikel 3 Uitzonderingen op de geheimhouding

Een plicht tot vertrouwelijkheid gaat altijd gepaard met een uitzondering voor situaties waaruit blijkt dat redelijkerwijs geen sprake (meer) is van geheimhouding. In dit artikel zijn de vier meest voorkomende situaties opgenomen. Dit voorkomt dat een onderzoeker aan de ene kant op grond van deze geheimhoudingsverklaring verplicht zou zijn informatie geheim te houden, terwijl dezelfde informatie al wel publiek bekend is. Ook kan een geheimhoudingsverklaring het delen van informatie niet verbieden wanneer er een wettelijke verplichting tot delen bestaat.

Zie ook de toelichting bij artikel 2 en 6

Artikel 4 Voorwaarden

Onderzoeker(s) krijgen 'toegang' tot vertrouwelijke informatie. Toegang bieden in de zin van 5.7 Woo betekent meer concreet dat er inzage wordt gegeven. Inzage houdt in dat de onderzoeker kennis mag nemen van de inhoud van de documenten en deze daartoe mag bekijken of (scannend) lezen. Er wordt als het ware een 'inkijkje' in de documenten verleend.

Het is verstandig om afspraken te maken in hoeverre een onderzoeker alleen mag 'kijken' en kennis kan nemen van de vertrouwelijke informatie of dat onderzoeker ook bijvoorbeeld op papier of digitaal aantekeningen mag maken.

Uitgangspunt is dat een onderzoeker tijdens de inzage aantekeningen mag maken. Het kan echter voorkomen dat vanwege de mate van vertrouwelijkheid van de informatie het maken van

aantekeningen toch een te groot risico vormt. In dat geval kan het tweede tekstblok worden opgenomen waarin ook het maken van aantekeningen niet is toegestaan. Omdat het hier om vertrouwelijke informatie gaat is in beide gevallen het maken van foto's, prints en/of kopieën in principe niet toegestaan.

Artikel 5 De wijze van het verlenen van toegang

Aan een inzage onder geheimhouding worden geen (wettelijke) vormeisen gesteld. Maar er zijn natuurlijk wel praktische aspecten voor zowel het bestuursorgaan als de onderzoeker die handig zijn om te regelen. Een inzage onder geheimhouding vereist immers wederzijdse inspanningen. In het artikel zijn de meest voorkomende afspraken opgenomen.

Artikel 6 Duur vertrouwelijkheid informatie

Om duidelijk te maken wanneer de vertrouwelijkheid van de gedeelde informatie eindigt, is dit artikel opgenomen. Zie ook de toelichting bij artikel 2 en 3.

Door aan het bestuursorgaan na een inzage onder geheimhouding te vragen om alsnog een Woo-besluit te nemen – over alle of een deel van de documenten – wordt voor iedereen duidelijk welke informatie openbaar is en welke niet. Ook kan de onderzoeker voorafgaand aan publicatie op eigen initiatief aan het bestuursorgaan vragen hoe ver de geheimhouding precies strekt. In feite schakelt de onderzoeker op beide manier de hulp van het bestuursorgaan in om zijn eigen verantwoordelijkheid bij de geheimhouding goed te kunnen nemen.

Artikel 7 Overtreding van de voorwaarden

Artikel 7 van de Grondwet garandeert vrijheid van drukpers en vrijheid van meningsuiting. Het is daarom in beginsel aan de onderzoeker om te bepalen welke informatie hij wel en niet kan gebruiken en publiceren. Die vrijheid is evenwel niet ongeclausuleerd, want er staat ook 'behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet'. Hier komt de geheimhouding van lid 3 van artikel 5.7 Woo om de hoek kijken. Dit brengt een verantwoordelijkheid met zich mee voor de onderzoeker. Het verspreiden van vertrouwelijke informatie is al sinds jaar en dag strafbaar op grond van artikel 272 Wetboek van Strafrecht. Overtreding van deze en andere voorwaarden die in de geheimhoudingsovereenkomst zijn opgenomen zijn ook strafbaar op grond van artikel 8.1 Woo. Deze strafbaarstelling in artikel 8.1 Woo geldt overigens ook wanneer het gaat om een verstrekking van informatie die de verzoeker betreft (artikel 5.5 Woo) of om een verstrekking van niet-openbare informatie wegens klemmende redenen (artikel 5.6 Woo).

OPTIONEEL Artikel 8 Slotartikel

Dit artikel is als optie opgenomen vanuit de gedachte dat mensen niet eenvoudig specifieke kennis of inzichten kunnen vergeten. Het menselijk geheugen kan informatie niet selectief wissen. Daarnaast "mixt" ons geheugen voortdurend nieuwe ervaringen en kennis met bestaande inzichten. Het is dus ook onmogelijk om strikte grenzen te trekken tussen "oude" en "nieuwe" kennis.

Om te voorkomen dat onderzoekers onredelijk worden beperkt in hun historische, statistische, wetenschappelijke of journalistieke onderzoek, biedt deze bepaling enige ruimte om – onbewust – specifieke inzichten toch te kunnen gebruiken.

Datum

Pagina
8 van 8

Kenmerk

Of er uiteindelijk in de geheimhoudingsverklaring ruimte is om een dergelijke bepaling op te nemen, hangt in hoge mate af van de verhouding tussen het bestuursorgaan en de onderzoeker en het onderlinge vertrouwen in elkaar.

